

Utbildningsplan

Dnr CF 52-186/2007

Sida 1 (10)

SJUKSKÖTERSKEPROGRAMMET, 180 HÖGSKOLEPOÄNG

Nursing Programme, 180 ECTS

Utbildningsprogrammet gavs första gången vid nuvarande Örebro universitet höstterminen 1995. Utbildningsplanen är senast fastställd den 20 mars 2007 av fakultetsnämnden för hälsa medicin och vård. Avsnitt 8.1 är ändrat genom fakultetsnämndens beslut den 9 oktober 2007 (dnr CF 52-554/2007).

1 ALLMÄNT

Utbildningen leder efter 180 högskolepoäng till en sjuksköterskexamen. Inom ramen för utbildningen uppfylls även målen för en kandidatexamen. Programmet skall ge studenten ett kritiskt vetenskapligt förhållningssätt till de kunskaper och färdigheter som sjuksköterskeprofessionen bygger på, samt vara en förberedelse till utbildning på avancerad nivå. Såväl teoretiska som verksamhetsförlagda studier ingår därför i programmet.

2 UTBILDNINGENS MÅL

2.1 Mål för högskoleutbildning på grundnivå

Utbildning på grundnivå skall väsentligen bygga på kunskaper som eleverna får på nationella eller specialutformade program i gymnasieskolan eller motsvarande kunskaper.

Utbildning på grundnivå skall utveckla studenternas

- förmåga att göra självständiga och kritiska bedömningar,
- förmåga att självständigt urskilja, formulera och lösa problem samt
- beredskap att möta förändringar i arbetslivet.

Inom det område som utbildningen avser skall studenterna, utöver kunskaper och färdigheter, utveckla förmåga att

- söka och värdera kunskap på vetenskaplig nivå,

- följa kunskapsutvecklingen, och
  - utbyta kunskaper även med personer utan specialkunskaper inom området.
- (1 kap. 8 § högskolelagen [HL])

2.2 Mål för Sjuksköterskeprogrammet

Mål (utöver de allmänna målen i 1 kap. 8 § HL)

För att erhålla sjuksköterskeexamen skall studenten visa sådan kunskap och förmåga som krävs för behörighet som sjuksköterska.

Kunskap och förståelse

För sjuksköterskeexamen skall studenten

- visa kunskap om områdets vetenskapliga grund och kännedom om aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete samt kunskap om sambandet mellan vetenskap och beprövad erfarenhet och sambandets betydelse för yrkesutövningen,
- visa kunskap i planering, ledning och samordning av vård- och hälsoarbetet,
- visa kunskap om förhållanden i samhället som påverkar barns, kvinnors och mäns hälsa, och
- visa kunskap om relevanta författningar.

Färdighet och förmåga

För sjuksköterskeexamen skall studenten

- visa förmåga att självständigt och i samverkan med patienten och närstående identifiera vårdbehov, upprätta omvårdnadsplan samt ge vård och behandling,
- visa förmåga att hantera läkemedel på ett adekvat sätt samt kunna informera patienten om läkemedlens effekter och biverkningar,
- visa förmåga att identifiera behov av och genomföra hälsofrämjande och förebyggande arbete,
- visa förmåga att initiera metodförbättring och kvalitetssäkring,
- visa förmåga att tillämpa sitt kunnande för att hantera olika situationer, företeelser och frågeställningar utifrån individers och gruppers behov,
- visa förmåga att informera och undervisa olika grupper samt att genomföra handledande uppgifter,
- visa förmåga att muntligt och skriftligt redogöra för och diskutera åtgärder och behandlingsresultat med berörda parter samt i enlighet med relevanta författningar dokumentera dessa,
- visa förmåga till lagarbete och samverkan med andra yrkesgrupper, och
- visa förmåga att kritiskt granska, bedöma och använda relevant information samt att diskutera nya fakta, företeelser och frågeställningar med olika målgrupper och därmed bidra till utveckling av yrket och verksamheten.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För sjuksköterskeexamen skall studenten

- visa självkännedom och empatisk förmåga,
- visa förmåga att med helhetssyn på människan göra åtgärdsbedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna,
- visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt gentemot patienter och deras närstående, och

- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att fortlöpande utveckla sin kompetens.

(bilaga 2, högskoleförordningen [HF])

Utöver detta styrs Sjuksköterskeprogrammets innehåll och uppläggning även av följande tre EG-direktiv: Direktiv 77/452/EEC, 77/453/EEC samt 89/595/EEC.

3 UTBILDNINGEN

3.1 Utbildningens huvudsakliga uppläggning och innehåll

Programmet omfattar 180 högskolepoäng och det huvudsakliga området för utbildningen är omvårdnadsvetenskap inom vilket studenten läser 112,5 högskolepoäng omvårdnadsvetenskap. Därutöver ingår 37,5 högskolepoäng medicin och 30 högskolepoäng vårdkommunikation. Klinisk utbildning ingår i form av verksamhetsförlagd utbildning, fältstudier och laborationer. Inom programmets ram ges studenten möjlighet att välja en valbar kurs inom Omvårdnadsvetenskap C III, omfattande 7,5 högskolepoäng.

Studierna under det första året utgår huvudsakligen från ett individperspektiv. Under det andra året fokuseras individen ur ett familje- och grupperspektiv. Under detta år belyses även genusperspektiv och andra maktperspektiv på hälsa och ohälsa. Under det tredje året fokuseras individen ur ett samhällsperspektiv. En utgångspunkt är att successivt öka kraven på att identifiera och tillgodose människors omvårdnadsbehov. Pedagogiken och innehållet i utbildningen bygger på att studenten inledningsvis utgår från grundläggande och mindre komplicerade omvårdnadsbehov för att successivt närma sig mer komplexa omvårdnadsbehov och situationer. Deltagande i vetenskapliga seminarier möjliggör en skolning i såväl ämnet som i det vetenskapliga förhållningssättet.

Kurser inom huvudområdet omvårdnadsvetenskap har sin utgångspunkt i studiet av människans behov och upplevelser av omvårdnad i samband med ohälsa. Begreppen person, interaktion sjuksköterska och patient/familj/närstående, praktik, miljö/omgivning och hälsa, samt relationen mellan dessa begrepp är centrala fenomen. Omvårdnadsteorier/modeller beskriver omvårdnad delvis utifrån grundläggande antaganden om verklighetens natur. Hur omvårdnad beskrivs har samband med synen på kvinnor och män, liksom på innebörden av hälsobegreppet och avser alla åldrar. I mötet med den enskilda människan syftar omvårdnaden till att stödja patienten att klara det dagliga livet så optimalt som möjligt. Utifrån en humanistisk utgångspunkt och ett livscykelperspektiv är det angeläget att i utvecklandet av omvårdnadsvetenskapen söka kunskap om hur det dagliga livet levs och upplevs inte minst med tanke på patienters och familj/närståendes sårbarhet och utsatthet. Utbildningen avser att ge kunskap om aktuell informationsteknologi som t.ex. vårdinformatik som hjälpmedel att nå en bättre hälsa.

Kurserna i medicin innehåller grundläggande moment beträffande anatomi, fysiologi, mikrobiologi, allmän och speciell farmakologi samt patofysiologi. Som grund för omvårdnaden skaffar sig studenten kunskaper om relationen mellan sjukdomars etiologi, symtom, diagnostik, behandling, rehabilitering och palliativ vård.

Vårdkommunikations kärna utgörs av det särskilda kunskapsområde som rör de mellanmännsliga möten och den kommunikation som sker i vårdsammanhang. Att kunna hantera mötets och kommunikationens olika dimensioner förutsätter grundläggande kunskaper om samt insikt i etiska grundproblem, samhällets differentiering och människors olika bakgrund i relation till hennes hälsa, beteende och psykologiska rustning. Vårdkommunikation behandlar också hur man pedagogiskt möter människor i utsatthet och hur man dels tillägnar sig och dels förmedlar information/kunskap i mötet med enskilda vårdsökande. Vidare behandlar ämnet hur organisation och lagstiftning sätter sin prägel på vårdens vardagsarbete samt hur hälsan är fördelad hos befolkningen.

Den verksamhetsförlagda utbildningen är nivåbestämd och genomförs som separata kurser med verksamhetsförlagd utbildning, fältstudier eller i form av laborationer. Under utbildningen skall studenten komma i kontakt med olika verksamhetsområden inom hälso- och sjukvården. Ett flervetenskapligt perspektiv, där de humanistiska värderingarna är grundläggande, präglar hela utbildningsprogrammet. Under den verksamhetsförlagda utbildningen sker en integrering av de ingående vetenskaperna omvårdnadsvetenskap, medicin och vårdkommunikation, till den syntes och det helhetsperspektiv som utgör kärnan i sjuksköterskans yrkesprofession.

3.2 Kurser som ingår i programmet

Termin 1

Medicin A, Fysiologi med anatomi, 15 högskolepoäng

Kursens huvudsakliga innehåll handlar om den friska människokroppens uppbyggnad och funktion.

Medicin A, Sjukdomslära och farmakologi, 15 högskolepoäng

Kursen handlar om hur störningar i människans fysiologiska funktioner kan leda till ohälsa hos vuxna och äldre. Olika sjukdomsdiagnostiska metoder beskrivs samt farmakologisk behandling vid olika sjukdomstillstånd.

Termin 2

Omvårdnadsvetenskap, A, 30 högskolepoäng

Kursen handlar om yrkesrollen och omvårdnadsvetenskapens framväxt samt om adekvata begrepp och informationshantering. Kursen handlar också om att studenten skall tillägna sig kunskap om sambandet mellan människosyn och omvårdnad och uppnå förståelse för bemötandets betydelse för utveckling av en god omvårdnadsrelation, kunna identifiera omvårdnadsbehov utifrån forskningsbaserade bedömningsinstrument samt kunna tillämpa grundläggande metoder och tekniker i hälso- och sjukvård. En vetenskaplig grundkurs ingår med vetenskapsteori, forskningsmetod och statistik. Den verksamhetsförlagda utbildningen är företrädesvis förlagd till kommunala vårdinrättningar.

Termin 3

Vårdkommunikation A, utveckling och hälsa, 7,5 högskolepoäng

Kursen handlar om människans utveckling, perceptions-, minnes- och tankeprocesser samt hälsopsykologiska processer såsom livsstress, bemästrande, kris och följsamhet till behandling.

Vårdkommunikation A, bemötande och lärande, 7,5 högskolepoäng

Kursen handlar om bemötande och lärande, professionellt förhållningssätt, empati och integritet samt relation och makt. Dessutom ingår verbal och icke verbal kommunikation samt samtalets betydelse, liksom handledning och reflektion.

Omvårdnadsvetenskap B I, 15 högskolepoäng.

Kursen handlar om att kritiskt reflektera över hälsa och ohälsa ur ett omvårdnadsteoretiskt perspektiv samt om familjefokuserad omvårdnad, vårdkultur, omvårdnadsdokumentation och omvårdnadsdiagnostik. I kursen ingår också etiska reflektioner över förhållningssätt och bemötande. Vidare ingår forskningsmetodik och vetenskapsteori, forskningsetik samt vetenskapligt arbetssätt inom kvalitativ och kvantitativ metod vad gäller datainsamling och analys.

Termin 4

Omvårdnadsvetenskap B II, 25 högskolepoäng

Kursen handlar om att studenten skall förvärva teoretisk kunskap, utveckla kliniska färdigheter, professionellt förhållningssätt samt förmåga till etisk reflektion i samband med vård av patienter med vanligt förekommande somatiska sjukdomstillstånd. I kursen ingår att integrera och förankra teoretiska kunskaper inom omvårdnadsvetenskap till den syntes och det helhetsperspektiv som utgör kärnan i sjuksköterskeyrket. Den verksamhetsförlagda utbildningen är förlagd till medicinsk och kirurgisk akutsjukvård.

Medicin B, 5 högskolepoäng

Kursen handlar om etiologi, patogenes, patofysiologi och diagnostik samt behandling och uppföljning vid vanligt förekommande sjukdomstillstånd inom framför allt medicin och kirurgi.

Termin 5

Omvårdnadsvetenskap C I, Självständigt arbete, 15 högskolepoäng

I kursen skall studenten tillägna sig fördjupade kunskaper i omvårdnadsvetenskap, vetenskapligt arbetssätt och förmåga till kritiskt förhållningssätt genom att fullgöra ett examensarbete. I kursen ingår genomförande, presentation och försvar av examensarbetet samt kritiskt granskning av ett annat examensarbete.

Vårdkommunikation A, Samhälle och hälsa, 7,5 högskolepoäng

Kursen handlar om hur samhällsliga strukturer, som t. ex. klass, genus, etnicitet och ålder samt socialpolitiska ställningstaganden påverkar människors vardag och hälsa ur såväl ett samhälls- som ett grupperspektiv. Därmed behandlas även socialpsykologisk teoribildning.

Vårdkommunikation A, Ledarskap i vården, 7,5 högskolepoäng

Kursen handlar om teorier och modeller gällande organisation, ledarskap, medarbetarskap samt problem- och konflikthantering. Dessutom ingår personalutveckling samt förändringsarbeten utifrån bland annat arbetsmiljö, arbetsrätt och kvalitetsarbete.

Termin 6

Omvårdnadsvetenskap C II, 20 högskolepoäng

Kursen handlar om att studenten skall tillägna sig fördjupade kunskaper genom att integrera och förankra tidigare teoretiska och kliniska kunskaper, utveckla kliniska färdigheter, professionellt förhållningssätt samt etisk reflektion. Kursen, som är en klinisk kurs, behandlar hälsoproblem/omvårdnadsbehov samt omvårdnadsåtgärder vid vanligt förekommande somatiska/psykiatriska sjukdomstillstånd hos barn och vuxna. Den verksamhetsförlagda utbildningen är förlagd till psykiatrisk vård, hemsjukvård och primärvård. Även omhändertagande av skadade vid katastrofsituationer behandlas i denna kurs.

Omvårdnadsvetenskap C III, 7,5 högskolepoäng (valbara kurser)

- Kulturell omvårdnad

Kursen handlar om kulturella och etiska aspekter ifråga om kulturmöten inom omvårdnad. Mer specifikt om kulturbegreppet; kulturell identitet, sociokulturella trosuppfattningar, värderingar och vanor som influerar hälsa, sjukdom och hälsobeteende samt etiska aspekter utifrån aktuell forskning. Dessutom behandlas sjuksköterskeprofessionen och hälso- och sjukvårdssystem i kulturellt perspektiv. Kursen har både ett teoretiskt och kliniskt innehåll.

- Palliativ omvårdnad

Kursen handlar om omvårdnad av obotligt sjuka och döende patienter ur ett vårdfilosofiskt perspektiv. Kursen har både ett teoretiskt och kliniskt innehåll.

- Hälso- och sjukvårdsinformatik

Under kursen skall studenten tillägna sig fördjupade kunskaper i omvårdnad med inriktning mot hälso- och sjukvårdsinformatik ur tre perspektiv:

- kunskapsrepresentation – termer, begrepp, formalisering och databaser,
- kunskapsanvändning – vårddokumentation med IT-stöd samt struktur, och
- implementering av IT-stöd.

I kursen ingår teoretiska och kliniska studier där studenten reflekterar över kursens fokus samt utvecklar ett professionellt och etiskt förhållningssätt.

Medicin, B 2,5 högskolepoäng

Kursen handlar om etiologi, patogenes, patofysiologi, diagnostik, behandling och uppföljning vid vanligt förekommande sjukdomstillstånd, med fokus på barn, kvinnor och psykiatriska sjukdomstillstånd.

3.3 Studieformer

I utbildningen tillämpas ett problemorienterat arbetssätt där grunden för kunskapsinhämtandet är den studerandes egen aktivitet. Arbetssättet syftar till att stimulera det egna lärandet och den personliga utvecklingen. Den studerande ges möjlighet till aktivt kunskapssökande, kritiskt tänkande och problemlösning på vetenskaplig nivå. För att utveckla ett professionellt förhållningssätt är självkännedom av stor vikt och under hela utbildningen övas det framför allt genom reflekterande samtal och handledning. Under utbildningen varvas föreläsningar med vetenskapliga seminarier, grupparbete, studiebesök, fältstudier, laborationer och verksamhetsförlagd utbildning. I den verksamhetsförlagda utbildningen integreras teori, metod och teknik till handlingskunskap. Färdighetsträning ger tillfälle att öva praktiskt handlande utifrån teoretiska kunskaper.

För närmare information om studieformer, se respektive kursplan och studiehandledning.

4 INTERNATIONELLT STUDENTUTBYTE

En strävan är att internationaliseringsarbetet skall genomsyra hela utbildningen och bidra till ökad kunskap om internationella förhållanden samt förståelse för andra länder. Örebro universitet, Hälsovetenskapliga institutionen har samarbetsavtal med olika lärosäten i världen, vilket innebär att utbytesstudier är möjliga för studenterna. Studenten kan även på eget initiativ gå kurser vid lärosäten i andra länder.

5 BETYG OCH EXAMINATION

Om inte annat är föreskrivet i kursplanen skall, enligt 6 kap. 18 § HF, betyg sättas på en genomgången kurs. Betyget skall bestämmas av en av högskolan särskilt utsedd lärare (examinator).

Som betyg skall enligt 6 kap. 19 § HF, användas något av uttrycken underkänd, godkänd eller väl godkänd, om inte högskolan föreskriver annat betygssystem.

I det fall rektor medgivit avsteg från den tregradiga betygsskalan framgår detta av respektive kursplan.

Obligatoriska moment förekommer i form av seminarier, grupparbeten, metodövningar och verksamhetsförlagd utbildning. Vilka moment och omfattningen där undervisningen är obligatorisk framgår av respektive kursplan.

För ytterligare information, se lokala riktlinjer för examination.

6 EXAMEN

Sjuksköterskeexamen

(Degree of Bachelor of Science in Nursing)

Sjuksköterskeexamen uppnås efter fullgjorda kursfordringar om sammanlagt 180 högskolepoäng. Inom ramen för kursfordringar skall studenten ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 15 högskolepoäng.

Mål: se punkten 2.2.

Examensbevis utgör underlag för Socialstyrelsens utfärdande av legitimation.

Inom ramen för utbildningen uppfylls dessutom kursfordringarna för en kandidatexamen. För ytterligare information, se lokala riktlinjer för examina.

7 BEHÖRIGHETSVILLKOR

7.1 Behörighetsvillkor vid antagning till programmet

För att vara behörig till programmet krävs att den sökande har grundläggande behörighet och dessutom uppfyller kraven för den särskilda behörigheten enligt standardbehörighet F.1.1, det vill säga Matematik kurs B och Samhällskunskap kurs

A, Naturkunskap kurs B, (alternativt Fysik kurs A, Kemi kurs A och Biologi kurs A), lägst betyget Godkänd krävs i respektive kurs.

För ytterligare information, se Antagningsordningen.

7.2 Behörighetsvillkor vid antagning till kurser inom programmet

För att bli antagen till kurser inom programmet krävs att den studerande har den särskilda behörigheten som föreskrivs. För att få påbörja studier inom programmets huvudområdet på B och C nivå, krävs att den underliggande och behörighetsgivande nivån är godkänd. Den särskilda behörigheten framgår av respektive kursplan.

För behörighet att gå vidare till olika terminer i utbildningen gäller följande:

Termin 3: För tillträde till Omvårdnadsvetenskap B I, 15 högskolepoäng, krävs godkänt betyg på samtliga kurser i termin 1 och termin 2.

Termin 4: För tillträde till Omvårdnadsvetenskap B II, 25 högskolepoäng krävs godkänt betyg från samtliga kurser i termin 1 och termin 2 samt kurser i vårdkommunikation från termin 3.

Termin 5: För tillträde till Omvårdnadsvetenskap C I, självständigt arbete, 15 högskolepoäng, krävs godkänt betyg på samtliga kurser i termin 1, termin 2, termin 3 och termin 4.

Termin 6: För tillträde till Omvårdnadsvetenskap C II, 20 poäng och Medicin 2,5 högskolepoäng, krävs godkänt betyg på samtliga kurser i termin 1, termin 2, termin 3 och termin 4.

8 URVAL OCH PLATSGARANTI

8.1 Urval till programmet

Vid urval till programmet används urvalsgrunderna betyg (60 procent av platserna) och resultat från högskoleprov (40 procent av platserna).

9 TILLGODORÄKNANDE AV TIDIGARE UTBILDNING

Beslut om tillgodoräknande för erhållande av betyg på kurs fattas av examinator för den aktuella kursen (6 kap. 18 § HF).

Beslut om tillgodoräknande av kurs i generell examen, om bedömningen sker i samband med begäran om examensbevis och kan betraktas som rutinmässig, fattas av chefen för utbildnings- och forskningsavdelningen (se Rektors delegationer i utbildningsfrågor).

Beslut om tillgodoräknande i övriga fall fattas av respektive institutionsstyrelse eller motsvarande, (se Rektors delegationer i utbildningsfrågor).

För ytterligare information, se lokala riktlinjer för tillgodoräknanden.

10 ÖVRIGT

Efter avslutad utbildning skall studenten ha tillägnat sig yrkeskunnande såsom det uttrycks i Socialstyrelsens kompetensbeskrivning för legitimerad sjuksköterska

(artikel 2005-105-1) och Socialstyrelsens allmänna råd Omvårdnad inom hälso- och sjukvården (SOSFS 1993:17, M).

Örebro universitet har tecknat avtal om samverkan kring verksamhetsförlagd utbildning med landsting och kommuner i länet samt med landsting utanför länet. Utbildningsprogrammet anvisar utbildningsplatser för verksamhetsförlagd utbildning, företrädesvis till verksamheter som ingår i de tecknade avtalen, vilket kan medföra att utbildningen förläggs utanför utbildningsorten/hemorten. Studenten har ej rätt att själv bestämma utbildningsplats för den verksamhetsförlagda utbildningen. Den verksamhetsförlagda utbildningen kan innebära en merkostnad för studenten i form av resor och bostad.

IKRAFTTRÄDANDE- OCH ÖVERGÅNGSBESTÄMMELSER (6 KAP. 17 § HF)

Denna utbildningsplan gäller från och med höstterminen 2007

De som påbörjat utbildningen vårterminen 2004 har rätt att slutföra utbildningen i enlighet med den utbildningsplan som fastställdes den 25 mars 2000 till och med höstterminen 2008

De som påbörjat utbildningen höstterminen 2004 har rätt att slutföra utbildningen i enlighet med den utbildningsplan som fastställdes den 25 mars 2004 till och med vårterminen 2009.

De som påbörjat utbildningen vårterminen 2005 har rätt att slutföra utbildningen i enlighet med den utbildningsplan som fastställdes den 25 mars 2004 till och med höstterminen 2009.

De som påbörjat utbildningen höstterminen 2005 har rätt att slutföra utbildningen i enlighet med den utbildningsplan som fastställdes den 25 mars 2004 till och med vårterminen 2010.

De som påbörjat utbildningen vårterminen 2006 har rätt att slutföra utbildningen i enlighet med den utbildningsplan som fastställdes den 25 mars 2004 till och med höstterminen 2010.

De som påbörjat utbildningen höstterminen 2006 har rätt att slutföra utbildningen i enlighet med den utbildningsplan som fastställdes den 25 mars 2004 till och med vårterminen 2011.

De som påbörjat utbildningen vårterminen 2007 har rätt att slutföra utbildningen i enlighet med den utbildningsplan som fastställdes den 25 mars 2004 till och med höstterminen 2011.